

01.11.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *Teröristlerin saldırısı çöktü...* SANA'nın Hama muhabiri Atşan Beldesi ekseninden hareket edip beldenin kuzeyinde yer alan askeri mevkilere saldırmaya çalışan kiralık teröristlerin yoğun ateşe tutulduklarını aktardı. Muhabir Hama Kentinin yaklaşık 45 km kuzeyi İdlib il idari sınırlarına yakın bölgede gerçekleştirilen operasyonda saldırgan teröristlerin çoğunun ölü yaralı düşmeleri ardından sağ kalanların geldikleri bölgelere geri kaçtıklarını ifade etti.
- *Teröristlere Ait Mayın Deposu Ele Geçirildi...* Güvenlik birimleri dün Kunaytra kırsalında ordu birliklerimiz tarafından yok edilmeden önce İsrail ve daha başka devletlere hizmet eden teröristlerin yerin altına gömdükleri anti zırh mayınları deposunu ele geçirdi. Terörden kurtarılan bölgelerde teröristlerin yok edilmeden önce özel ve kamu mülklere yerleştirdikleri mayın ve bomba düzeneklerini temizleyip halkın güvenliğini temin etme amaçlı arama tarama operasyonları sırasında Kunaytra kırsalının batı uçlarında bir mayın deposu ele geçirildi.
- *BM Suriye Özel Temsilciliğine Norveçli diplomat Geir Pedersen atandı...* BM Genel Sekreter Sözcülüğünden yapılan açıklamaya göre BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, Suriye Özel Temsilciliği görevine 2017'den bu yana Norveç'in Pekin Büyükelçisi olan Geir O. Pedersen'i atadı. Guterres, Suriye'deki barış arayışlarına yönelik çabaları ve bu süreçte katkılarından dolayı BM Suriye Özel Temsilcisi Staffan de Mistura'ya da teşekkürlerini sundu. Pedersen, bu göreve getirilen 4. özel temsilci oldu. Suriye Özel Temsilciliğine 2014 yılında atanan Mistura, bu görevi eski Cezayir Dışişleri Bakanı Lahdar Brahimi'den devralmıştı. Daha önce ise temsilcilik görevini eski BM Genel Sekreteri Kofi Annan yürütmüştü.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *İsrail uçakları Gazze'yi bombaladı...* Görgü tanıklarından alınan bilgiye göre, İsrail savaş uçakları, Gazze'nin orta kesimlerindeki El Burayc Mülteci Kampı'nın doğusunu hedef aldı. Saldırıda can kaybı ya da yaralı olduğuna dair henüz bilgi yok. İsrail ordusundan yapılan açıklamada ise hava saldırısında İsrail'e yanan balon yollayan bir kişinin hedef alındığı belirtildi.
- *Irak'ta 'bakanların Baas Partisi bağlantısı araştırılsın' talebi...* Irak Meclis Başkanı Muhammed el-Halbusi, yeni hükümette yer alan bakanların Baas Partisi ile bağlantılarının araştırılmasını istedi. Meclisteki bazı siyasi gruplar geçen hafta yapılan Başbakan Adil

Abdalmehdi hükümetinin bakanlarının oylandığı oturuma "Sorgulama ve Adalet Heyeti'nin bu isimler hakkındaki görüşü açıklanmadığı" gerekçesiyle katılmayı reddetmişti.

- *Zarif: Suudi Arabistan siyasetini gözden geçirirse, İran tam olarak hazırdır...* İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, Suudi Arabistan, bölgedeki siyasetini gözden geçirmeyi düşündüğü takdirde İran'ın buna tüm yönleriyle hazır olduğunu bildirdi. Zarif, "Suudi Arabistan bölgedeki siyasetini gözden geçirmeyi düşünür ve bu yönde bir karar alırsa İran tam olarak hazırdır. Çünkü biz komşularımızla iyi ilişkiler içinde olmayı arzu ederiz. Komşularımız bugüne kadar İran'a gerginlik üreterek hiçbir çıkar elde etmedi. Bu siyasetlerini bir kenara bırakmalarını temenni ediyorum" ifadelerini kullandı.

- *Netanyahu: Kanada'nın Beyaz Miğferler'i ağırlayacak olmasını takdir ediyoruz...* İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, El Nusra'ya yakınlığıyla bilinen Beyaz Miğferler örgütü üyelerinin Suriye'den tahliyesi için 'has insani operasyon' ve 'mesuliyetli müdahale örneği' nitelendirmelerinde bulundu.

- *İsrail ve Boeing arasında 'karşılıklı tedarik' anlaşması...* İsrail ve Boeing arasında 'karşılıklı tedarik' anlaşması yapıldı. Anlaşmayla birlikte Boeing, İsrail hükümetiyle yaptığı anlaşmalarda üretimin en az yüzde 35'i için İsraili şirketlerle çalışacak.

- *Ruhani: İran halkını zor aylar bekliyor...* Hasan Ruhani, Pazartesi günü açıklanan ABD'nin yaptırımları sonrası, İran halkını gelecek aylarda daha zor günlerin beklediğini söyledi. Televizyonda canlı olarak yayınlanan kabine toplantısında konuşan Ruhani, "Durum geçtiğimiz birkaç ayda halkımız için oldukça zordu ve önümüzdeki birkaç ay içerisinde daha da zorlaşabilir" dedi.

- *Güney Sudan Devlet Başkanı iç savaş nedeniyle halkından özür diledi...* Güney Sudan Devlet Başkanı Salva Kiir Mayardit, muhaliflerle yapılan barış anlaşmasının ardından başkent Cuba'da düzenlenen kutlamalarda halkından özür diledi.

AVRUPA – AB

- *Almanya'daki askeri araçların büyük bir kısmı kullanılamaz halde...* Almanya Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada geçen yıl ordunun hizmetine giren askeri araçların sadece 3'te birinin çalışır durumda olduğunun kabul edilebileceği belirtildi. Alman savunma bakanlığının en çok piyade personel taşıyıcı Puma'ların durumundan rahatsız olduğu, geçen yıl teslim edilen 71 aracın sadece 27'sinin kullanılabilir olduğu, bakanlık yetkililerinin ayrıca Airbus A400M askeri nakliye uçaklarının durumundan da memnun olmadıkları, toplam 8 uçaktan sadece 4'ünün çalışır halde olduğu anlaşıldı.

- *Almanya, İdlib'deki 'muhaliflere' 49 milyon euro vermiş...* Tagesspiel gazetesinin, Sol Parti milletvekili Efrim Sommer'in, Almanya Dışişleri Bakanlığı Sekreteri Walter Lindner'in yanıtlaması istemiyle verdiği soru önergesine verilen yazılı yanıtta dayandırarak verdiği haberinde, Alman hükümetinin Suriye'nin İdlib kentindeki 'muhaliflere' yardım için 49 milyon euro harcadığı belirtildi.

- *Rus uçağına İngiltere misilleme yaptı...* İngiltere Kraliyet Hava Kuvvetleri, Birleşik Krallık hava sahasına doğru ilerleyen Rus bombardıman uçaklarını durdurmak için Eurofighter

Typhoon tipi avcı uçaklarını havalandırdı. Havada yaşanan kısa süreli gerginliğin ardından her şey normale döndü.

- *AB, öldürülen gazeteci Kaşıkçı için çağrısını yineledi...* Avrupa Birliği (AB), gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin Suudi Arabistan'a "güvenilir ve şeffaf" bir soruşturma yürütülmesine katkı sağlaması ve tüm suçluların cezalandırılması yönündeki çağrısını yineledi.

ABD

- *ABD Dışişleri'nden 'Kuzey Suriye'ye operasyon' açıklaması: Endişe verici...* ABD Dışişleri Bakanlığında, Suriye'nin kuzeyine herhangi bir tarafın saldırıda bulunmasının bölgede Amerikalı askerlerin de olabilme ihtimalinden dolayı kendilerine endişe verdiği değerlendirildi. ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcü Yardımcısı Robert Palladino, Bakanlıkta düzenlediği kameralara kapalı basın brifinginde bazı konulara ilişkin açıklamalarda bulundu. Suriye'nin kuzeyine herhangi bir tarafın saldırıda bulunmasının bölgede Amerikalı askerlerin de olabilme ihtimalinden dolayı kendilerine endişe verdiğini belirten Palladino, "(Türkiye'nin) Güvenlik endişesine ilişkin ABD ile Türkiye arasında koordinasyon ve istişare yapılması daha iyi bir yaklaşımdır" dedi. Palladino, Menbiç yol haritasını örnek vererek, ABD ile Türkiye'nin düzenli koordinasyon ve istişarelerini sürdürdüğünü, aktif bir şekilde yan yana eğitimlere devam ettiğini söyledi.

- *Kürtler ile Türkiye arasında bir çözüm için çabalarımızı yeniden başlattık..* ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi eski Ankara Büyükelçisi James Jeffrey, ABD'nin "iki ortağı Kürtler ve Türkiye arasında bir çözüm bulunmasına yönelik çabaları yeniden başlattığını" ifade etti. Paris'te Al Arabiya İngilizceye konuşan James Jeffrey, Türkiye ve ABD'nin Fırat'ın batısındaki Menbiç'teki ortak devriyelerine değindi. Jeffrey, ABD'nin "iki ortağı Kürtler ve Türkiye arasında bir çözüm bulunmasına yönelik çabaları yeniden başlattığını" ifade etti. Bağdat Büyükelçisi olarak da görev yapmış olan Jeffrey, Suriye'nin kuzeydoğusundaki ABD'li güçlerin varlığını da değerlendirirken bölgedeki ABD kuvvetlerinin "İŞİD'i caydırmak amacıyla SDG ve yerel güçlerle koordinasyon yaptıklarını" kaydetti.

(DEĞERLENDİRME): *Cumhurbaşkanının Fırat doğusuna gireceğiz terör yapısını dağıtacağız söylemlerini sıklaştırmasını müteakip YPG'nin bir süredir ara verdikleri taciz atışlarını yapmasının zamanlaması manidar. Ve Fırat doğusunda şuanda olan CB Erdoğan'ın söylediği gibi planlı değil tacize karşılık vermektir. Aynen 24 Haziran seçimleri öncesi Kandil'e giriyoruz söylemlerimle benzer. Seçim sonrası görüldü ki Kandil'e yapılan operasyon falan yokmuş.YPG Türkiye'nin misliyle karşılık vereceğini bile bile taciz atışı yapmasının anlamı Türkiye kapsamlı bir hareket planlayıp uygulamaya sokmadan önce ABD ve Avrupa'yı PYD/YPG yanında cephe oluşturmaktır. Nitekim hem ABD hem de Avrupa'dan ilk uyarı açıklamaları geldi. YPG bunu sağlamak için İŞİD'e karşı operasyonları durdurduğunu da açıkladı. Hal böyle olunca Türkiye İŞİD'le mücadeleyi aksatıyor algısının yaratılması hedefleniyor. Böyle bir hamlenin diğer sonucu da aynen Menbic'te olduğu gibi Fırat doğusunda ABD'nin YPG ile Türkiye arasına girmesidir. Bu olaylar sonrasında ABD hem Türk hem de Kürtlerle irtibat halinde bulunduğunu söylemesi bunu göstermektedir. Her iki müttefikimizle irtibat halindeyiz diyerek Türkiye ile PYD'yi aynı kefeye koymaktadır. ABD iki tarafın çatışmasını önle gibi bir misyon üstlendiğini ima ederek adeta iki taraf arasında arabuluculuk yapmaktadır. Bunun sonundaki hedef Türkiye'nin Suriye kuzeyindeki yapılanmayı kabullenmesini sağlamaktır. ABD Menbic'teki mekanizmanın benzerinin Fırat*

doğusuna uygulanmasını isteyebilir. Ortak devriye mekanizması Türkiye'nin PYD yapısını kabullenmesinde bir manivelaya dönüşmektedir. Menbic'e girmeden sınırın bu tarafında devam eden devriyelerin, Fırat doğusunda yine Türk askeri Suriye sınırını geçmeden Türk topraklarında ABD askerleri de Suriye tarafında devriye dolaşarak gerçekleşmesi hem Türkiye'nin Fırat doğusuna operasyonlarını engelleyecek hem de Türkiye'nin oradaki yapıyı kabullenmesinin önünü açacaktır. Bu Türkiye'nin oradaki yapıyla aynı Barzani bölgesiyle olduğu şekilde bir ilişkiye evrilecektir. Bunun devamı Türkiye içindeki yeni çözüm süreci veya görüşmeler sürecidir.

- **ABD İran'a sert yaptırımlar yaparken müttefiklerine muafiyetler hazırlığında...** Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton, ABD'nin İran'a uygulayacağı yaptırımlarla ilgili olarak, "(İran'a) En sert düzeyde baskı yapmak istiyoruz fakat dost ve müttefiklerimizin zarar görmesini istemiyoruz" dedi. Bolton, ABD yönetiminin, İran'a coğrafi olarak yakın bazı ülkelerin "İran'dan alımını bir anda sıfırlamayacağını" anladığını kaydetti.

- **ABD, Suriye'de yakalanan IŞİD'lileri Irak'a naklediyor...** İnsan Hakları İzleme (HRW) örgütü tarafından yayımlanan raporda, ABD'nin, Suriye'nin kuzeyinde Demokratik Suriye Güçleri (DSG) tarafından ele geçirilen IŞİD mensubu yabancı uyruklu savaşçıları, 2005 Terörle Mücadele Yasası'na göre yargılanmaları için Irak'a naklettiği ileri sürüldü.

- **Trump, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayeti konusunda Suudi Arabistan yönetiminin kendisini aldattığını düşünmüyor...** ABD Başkanı Donald Trump, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesinin ardından Suudi Arabistan hakkındaki hissiyatını, "Onlar (Suudiler) bana ihanet etmediler ama belki kendilerine ihanet ettiler. Bu işin nasıl sonuçlanacağını göreceğiz" sözleriyle tanımladı.

- **ABD 7 bin göçmeni durdurmak için göndereceği asker sayısı 15 bini bulabilir...** Honduras'tan yola çıkan 7 bin kişilik göçmen konvoyuna karşı güney sınırı kapatacağını ilan eden ABD'nin, sınırda konuşlandıracağı asker sayısının 15 bini bulacağı ifade ediliyor. Söz konusu askerlerin gelecek olan göçmen konvoyuna fiziki karşılık vermek üzere değil sınır ve göç görevlilerine destek vermek üzere görevlendirildiği söyleniyor.

- **ABD için rekor: Bir yılda 1 milyon 750 bin göçmen girdi...** ABD Göçmenlik Merkezinin son veriler ışığında hazırladığı rapora göre, 2016 yılında toplam 1 milyon 750 bin göçmen ülkeye giriş yaptı ve bu, tüm zamanların en yüksek rakamı oldu. ABD'ye, 2016 yılında yasal ve yasa dışı yollarla toplam 1 milyon 750 bin göçmen giriş yaptı ve bu, tüm zamanların en yüksek rakamı oldu. Ekonomik sorunlar nedeniyle ülkeye giriş yapanların, özellikle Güney Amerika ülkelerinden olduğu; bu rakam 2011 yılında 335 bin iken 2016 yılında 668 bine çıktığına dikkat çekildi. 2016 yılı içinde ABD'ye en fazla göçmen girişi 196 bin kişi ile Meksika'dan, 194 bin ile Hindistan'dan, 171 bin ile Çin'den oldu. Ayrıca raporda, ülkeye yasa dışı yollardan giriş yapan göçmenlerin maliyetinin kişi başı 69 bin 570 dolar olduğu kaydedildi.

RUSYA

- **Rusya: ABD, Rukban sığınmacı kampında silahlı gruplar hazırlıyor...** Rusya Savunma Bakanlığı Sözcüsü Igor Konaşenkov, ABD'nin Rukban sığınmacı kampında silahlı gruplar hazırlanması konusunda yoğun bir çalışma yürüttüğünü ifade etti. Suriye'deki duruma ilişkin

basın toplantısı düzenleyen Konaşenkov, "Suriye'de büyük bir alanı yasalara aykırı olarak işgal eden ABD'nin sorumsuzca eylemleri sonucunda Rukban sığınmacı kampında insani felaket yaşanıyor. Dahası, ABD'li askerler, hiç gizlemeden sivilleri eğiterek silahlı gruplar hazırlanması yönünde yoğun çalışma yürütüyor" dedi.

- *Rus ve Türk parlamenterler, Moskova'da toplanıyor...* Rus parlamentosunun üst kanadı Federasyon Konseyi'nin Dışişleri Komitesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) Dış İlişkiler Komisyonunun ortak toplantısının 8 Kasım günü Moskova'da gerçekleşeceği belirtildi.

- *Lavrov: Suriye topraklarına barış geliyor...* 6. Dünya Rusyalı Yurttaşlar Kongresi'nde konuşan Lavrov, "Genç nesil temsilcileri de dahil olmak üzere Suriye'den delegelerin salonda bulunduğunu özellikle belirtmek istiyorum. Suriye toplumunun katmanları arasında Rus dilinin teşvikine ve ülkemiz hakkındaki nesnel bilgilerin yayılmasına yönelik önemli çabalarınıza bundan sonra da destek vermeye devam edeceğiz" dedi. Lavrov, Suriyeli delegelerin kongreye katılımının Suriye topraklarına barışın geldiğinin göstergesi olduğunu vurguladı.

- *Rus 'Semerkant' radar silahı, NATO'nun komuta sistemini devre dışı bırakacak kapasitede...* Rus askeri uzman Yuriy Knutov, Rusya'nın yeni geliştirdiği Semerkant radar silahlarının asgari düzeyde bütçe kullanarak NATO'ya ait komuta sistemlerini devre dışı bırakabileceğini söyledi. Semerkant sistemlerinin ana görevi, düşmanın iletişim olanaklarını engellemek ve etkisiz hale getirmek. 2017'de Kuzey Filosu tarafından kullanılmaya başlanan bu sistemler, tüm su üstü gemilerinde kullanılabilir. Rusya Savunma Bakanlığı, Kasım 2019'a kadar 13 Semerkant sistemini devreye sokmayı planlıyor.

ASYA -PASİFİK

- *Rusya ile Hindistan, doların hegemonyasını reddetme yönünde adım attı...* Rusya ile Hindistan'ın S-400 füze savunma sistemlerinin satış kontratını ruble olarak imzaladığına dikkat çeken Rus askeri uzman Boris Rojin, Hindistan'ın bu yöndeki tutumunun Yeni Delhi'nin dış politikasının kilit konularında Washington'a bağlı olmadığını ortaya koyduğunu belirtti. Rojin, "Hindistan için bu, dış politikasının kilit konularında Washington'a bağlı olmadığını göstermenin bir yolu. Ülkenin siyasi yönetimi, Hindistan'ın kimden isterse ve ne şekilde isterse silah satın alacağını daha önce açıklamıştı. Bu adım (kontratın imzalanması) Beyaz Saray ve ABD Dışişleri Bakanlığı'ndan gelen talep ve tehditlere kulak vermeyen Hindistan'a küslüğünü ifade eden Washington'a meydan okuyan bir mesaj olma özelliğini taşıyor. Hindistan bu şekilde ABD'ye, kendisine kukla veya vasal devlet olarak davranılmayacak kadar büyük bir ülke olduğunu açıkça gösteriyor. Bunun dışında kontrat, dolar sisteminin küresel hegemonyasını reddetme yönünde atılmış bir küçük adım ve bu tür küçük adımlar silah, enerji kaynakları alanlarında ve diğer farklı alanlarda giderek çoğalıyor" diye konuştu.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *Milli Savunma Bakanı Akar: Terör örgütü kazdığı çukurlara kendisi gömülecek...* Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, "PKK/PYD/YPG'nin, Münbiç'ten çıkarılacağına ilişkin sözler verilmiş olmasına rağmen, terör örgütü, Afrin'de olduğu gibi Münbiç'te de hendekler kazmaktadır. Terör örgütü, yeri ve zamanı geldiğinde kazdığı çukurlara kendisinin gömüleceğini bilmelidir." ifadelerini kullandı.

- *Cumhurbaşkanı Erdoğan: Milli hava füze savunma sistemi için çalışmalar başladı...* Cumhurbaşkanı Erdoğan, milli uzun menzilli bölgesel hava füze savunma sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmaların başlatıldığını söyledi.

- *Tek adam boyutunda bir şey yapmıyoruz...* Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda, Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerindeki görüşmelerde, milletvekillerinin sorularını yanıtladı. Oktay, "Kesinlikle 'tek adam' boyutunda bir şey yapmıyoruz. Herhangi bir konu geldiğinde görüşüyoruz, tartışıyoruz" dedi.

- *Kaşıkçı girer girmez boğuldu, cesedi parçalandı...* İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın önceden yapılan planlama doğrultusunda başkonsolosluğa girer girmez boğularak öldürüldüğünü açıkladı. Açıklamada, "Kaşıkçı'nın cesedi öldürülmesinin ardından parçalanarak yok edilmiştir" denildi.

- *Dünya Bankası, İş Yapma Kolaylığı 2019 Raporu....* Dünya Bankası, 190 ülkeyi iş yapma kolaylığı bakımından sıralayan 2019 İş Yapma Kolaylığı Endeksi'ni yayınladı. Rusya, Dünya Bankası'nın 2019 İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde Fransa'yı geride bırakarak 31. sırada yer alırken, Türkiye ise 17 basamak birden yükselerek kendisine 43. sırada yer buldu.

- *CİMER'e başvuru sayısı ve TMSF faaliyetleri...* Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, 1 Ocak-18 Ekim tarihleri arasında CİMER'e toplamda 2 milyon 784 bin 220 başvurunun ulaştığını açıkladı. Oktay, "TMSF, 25 Ekim 2018 tarihi itibarıyla, 42 ilde bin 4 şirkete kayyum olarak atandı. Bu şirketlerin 30 Eylül tarihi itibarıyla aktif büyüklüğü 55.74 milyar TL, toplam ciroları 21.95 milyar TL, toplam öz kaynakları 21.05 milyar TL ve dönem karı 1.53 milyar TL'dir" ifadelerini kullandı.

TERÖRLE MÜCADELE

- Irak'ın kuzeyindeki Kandil, Avaşin, Gara ve Metina bölgelerine düzenlenen hava hareketlerinde 23 terörist etkisiz hale getirildi.

- Irak kuzeyi Metina bölgesine 31 Ekim 2018 tarihinde düzenlenen hava harekâtı neticesinde bölücü terör örgütüne ait silah mevzii, sığınak ve mühimmat depoları imha edilmiş, üç bölgelerimize saldırı hazırlığında olan silahlı iki bölücü terörist etkisiz hale getirilmiştir.

- Şanlıurfa'da hudut karakoluna yapılan taciz ateşine verilen karşılık sonucu ilk belirlemelere göre 10 teröristin etkisiz hale getirildiği bildirildi.